

UPPFÖLJNING AV

LOKALA UTECKLINGSPLANER

FÖR NÄTRADALEN

bygdsamnatradsalen.se
kontakt@bygdsamnatradsalen.se

Bygdsam Nätradsalen
Nätragatan 18
893 30 Bjästa

Under 2016–17 så bjöd projektet "Bygd & Stad i balans" in byarna i Nätrådalen till workshop-grupper med tema "Framtidskväll" där vi diskuterade fram visioner för bygden och det arbetades på Lokala utvecklingsplaner (LUP:ar) i Sidensjö/Drömme, Köpmanholmen, Nätra överbygd, Bjästa, Åmynnet och Näske. Önskan var att skapa en positiv utveckling för området.

Under träffarna fick respektive område fundera över platsens nuläge. Vidare under kvällen diskuterade man vidare kring önskad utveckling och slutligen jobbade man fram en utvecklingsplan och målsättning för bygden.

Respektive område har sedan jobbat vidare utifrån resultaten från LUP:arna utifrån sina egna förutsättningar.

Bygdsam Nätrådalen har nu, efter drygt 4 år, gjort en översyn och kollat på några av de gemensamma punkter/mål som fanns i de olika LUP:arna och följt upp dem.

De ursprungliga utvecklingsplanerna för respektive område finns som bilagor till detta dokument. Punkter som är specifika för ett utpekat område har inte behandlats i denna utvärdering.

Nedan har vi samlat de gemensamma punkter och målsättning som fanns för respektive områden.

VÄLKOMSTSKYLT NÄTRADALEN

Det är efterfrågat att dra nytta av slalombackens läge. Utveckla en rastplats/informationsplats för besökare. En skylt vid E4 önskas för att fånga upp potentiella besökare som passerar.

Dialog med Trafikverket i frågan har skett, troligtvis är det frågan om en bygglovsbefriad skylt utanför vägområde, men inom vägens skyddsavstånd och då är det Länsstyrelsen som ska pröva frågan. Vem ska ta på sig projektet?

ÅTERKOMMANDE ORTSVANDINGAR

Syftet med ortsvandringarna är att privatpersoner, kommunen, företag och föreningar tillsammans tittar på vad som behöver göras för att utveckla området.

Ortsvandringar hölls i Köpmanholmen, Sidensjö och Bjästa under åren 2017-2018. Tanken var att fortsätta med ortsvandringar under 2020, men pandemin satte stopp för detta. Frågan kring ortsvandringar hamnade under utredning hos kommunen, men är nu pausad i väntan på den nya landsbygdsstrategin.

LEKPARK/ GENERATIONSPARK

Önskan att skapa en plats för utelekar för barnen och samtidigt en träffpunkt för föräldrarna.

Köpmanholmens samhällsförening har tillsammans med föräldrar på orten en dialog med kommunen angående uppförande av en samlingsplats för både barn och vuxna.

BIBEHÅLLA NUVARANDE SERVICE OCH UTVECKLA SERVICEN, STÖTTA LOKALA FÖRETAG

Det ska vara lika gott att bo på landsbygden som att bo i stan. Närheten till viktig samhällsservice.

Bygdsam bjuder in till företagsträffar två gånger per år för att stötta, hjälpa och lyssna in företagarna. Det jobbas på från flera håll med gemensamma aktiviteter i Nätradalen som lyfter det lokala som tex. höstmarknaden, kvällsöppet aktivitet innan jul, tomtar och troll i herrrgårdsparken mm

TÅGSTATIONEN

Önskemål om en station i Bjästa har funnits sedan starten av Botniabanans bygge.

Frågan har lyfts av Bygdsam Nätrradalen, Bjästaområdets samhällsförening mf i processen med den nya översiktsplanen för Örnsköldsvik.

Örnsköldsviks kommun tar också upp avsaknaden av en "Bjästastation" i vårt yttrande om den regionala infrastrukturplanen 2022–2033. De fortsätter att lyfta behovet av en station hos Regionala Västernorrlands Regiontransportgrupp.

Bygdsam Nätrradalen och Bjästaområdets samhällsförening jobbade aktivt med att ta fram underlag och enkätsvar till KOLL2020 för att stärka chanserna för en tågstation. Även Höga Kusten Destinationsutveckling och Höga Kusten Turism gjorde skriftliga uttalanden till förmån för en station i Nätrradalen. Region Västernorrland KOLL2020-projektet prioriterade INTE Bjästa/Nätrradalen i sin bristfälligt utformade nystationsanalys.

MER INFO OM KOLL2020 UTREDNINGEN

KOLL2020 var ett projekt med utredningar för att förbättra kollektivtrafiken i Västernorrland. Det har beställt flera undersökningar. En av dem var en undersökning av nya tågstationslägen. Dess resultat publiceras på Din Turs hemsida. Analysen prioriterade INTE en ny station i Bjästa. Undersökningarnas metodik betraktade endast den befintliga befolkningen som bor inom 3 km som potentiella stationsanvändare. Örnsköldsviks kommun har skriftligen invänt mot utvärderingen. Specifikt metodiken som inte inkluderade:

- a) miljö- eller hållbarhetsaspekter - till exempel en Bjästastations potential att spara koldioxidutsläpp.
- b) utvecklingsmöjligheter för regionalt resande, hållbar turism och lokal industri.
- c) 3km-regeln ignorerade Köpmanholmen, Sidensjö samt delar av Bjästa som potentiella kunder.

GÅNG- OCH CYKELVÄG

KÖPAMNHOLMEN- BJÄSTA

Det har länge funnits en längtan efter en säkrare transportsträcka för gående och cyklister mellan Bjästa och Köpmanholmen.

Detta projekt omfattar vägar som ägs av kommunen (från Bjästa), en skildevägägare (mellan Åmynnet och Bredånger) och Trafikverkets väg Bruksvägen.

Politiskt uppdrag finns.

Kommunala vägstråk (Fagerlandsvägen):

Placering / Planering pågår inklusive av busshållplatser och belysningen. – 2022

Kommunen jobbar med Trafikverket att inkludera en GC väg längst Bruksvägen – en statlig väg mellan Köpmanholmensvägen (Bredånger) och Hummelviksvägen (i Köpmanholmen).

Trafikverkets ÅVS studie startar nu, klart okt 2022. Fem miljoner kronor är avsatt för en projektering år 2022.

Bygg? 2023/24? OBS men INGEN Region Västernorrlands finansiering i Regional Infrastrukturplan 2022–2033. INGET projekt i Trafikverkets finansiering plan.

Vi kämpar på.

KOLLEKTIVTRAFIKEN

Det finns en efterfrågan om en utökad kollektivtrafik, ökad tillgänglighet kvällen och helger.

Höga Kusten Destination jobbar mycket med den frågan kopplat mot turism. Janne Berggren satsar på elbussen, kanske finns det behov att utveckla den mer? Kollektivtrafiken är en ständig fråga som behöver lyftas. Bygdsam bevakar frågan löpande.

TRYGGHETSBOENDE, SYNLIGÖRA LEDIGA TOMTER, INFLYTTNING

Intresset för att bo kvar/ flytta till Nätrådal är stort, problemet är boendefrågan. Brist på hus, seniorboende, trygghetsboende och lediga tomter.

I Sidensjö jobbar "Boendegruppen i Sidensjö" tillsammans med Bygdsam Nätrådal med ett boendeprojekt, information om projektet finns att hitta på www.bygdsamnatrådal.se. Kortfattat innefattar projektet att konkretisera och underlätta processen för nybyggnation i landsbygd och framförallt i Sidensjö kopplat till att alla kommunens förberedda tomter nu är uppköpta och bebyggda. Projektet finansieras av Världsklass Örnsköldsvik och slutredovisas under våren 2022.

I Sidensjö har Öviks hem köpt upp gamla Fyrklövern och håller nu på att bygga om till trygghetsboende. Trygghetsboendet förväntas stå klart för inflyttning under våren 2022 och för att kunna få en lägenhet behöver man stå i kö hos Öviks hem och anmäla intresse via deras hemsida. www.ovikshem.se

I Köpmanholmen har Köpmanholmens Samhällsförening en arbetsgrupp som jobbar för att möjliggöra ett bygge av ett Trygghetsboende för äldre i samhället. Man har ett samarbete med Riksbyggen och för dialog med kommunen gällande placering av ett framtida trygghetsboende i Köpmanholmen.

FIBER OCH BREDBAND

Fiber och bredband en viktig fråga i alla respektive områden.

Fiberföreningarna Näske Fiber, Nätra Fiber och Sidensjö Framtid har jobbat aktivt med frågan kring fiber under många år. Man har haft en god samverkan med Övik Energi och Örnsköldsviks kommun och fått hjälp att söka bidrag och finansiering från EU till en utbyggnad av fibernätet utanför tätorterna. I dagsläget har stora delar av dessa området blivit utbyggda med fiber och de sista områdena grävs nu under 2022.

2022 är sista året som Övik Energi kommer att bygga inom byanätsprojektet och de ska redovisas i slutet av året.

TURISM OCH UTVECKLING AV KONSTDALEN HIGH COAST ART VALLEY

Hur ska vi ta till vara på den utökade turismen i området som ger arbetstillfällen i bygden. Utveckling av herrgårdsparken. Flera konstverk och att konst dalen fått ett nationellt intresse.

Bygdsam Nätrradalen har skapat god samverkan med Höga Kusten Turism och Höga Kusten Destinationsutveckling och driver även projektet "Hållbar turism i Nätrradalen" som ska leda till tillväxt, stolthet, nya arbetstillfällen och öka attraktionskraften för Nätrradalen. En uppdaterad webbplats för Nätrradalen är under uppbyggnad. Projektet finansieras av Leader Höga Kusten.

De nystartade turistbolaget Nätrradalen Turism i Höga Kusten AB har startats upp för att möta upp olika turistbehov som upplevelsepaketering, ställplatser mm. Företaget kommer att samverka med de företag i Nätrradalen som har en koppling till besöksnäringen och målsättningen är att öka synlighet och försäljning genom gott samarbete och gemensam strävan.

Janne Berggren är inne på sitt 2:a år med elminibussen. Under högsäsongen kör han regelbundet mellan Entre Nord och Ö-vik. Bussen är en så kallad anropsstyrd trafik som går enligt tidtabell om det är någon som bokat plats. Plats på bussen bokas och betalas i appen Freeway. Det är också möjligt att skicka en förfrågan om transport på andra tider än de planerade rutterna. Bussen är en efterlängtat och bra turistservice.

Köpmanholmens Samhällsförening och Nätra Hembygdsföreningen jobbar på för fullt med bl a turistfrågor och Herrgårdsparkens utveckling samt utveckling kopplat till Höga Kusten-leden och nya besöksmål som bl a Prästberget.

Under de senaste åren har ett flertal företag kopplat till besöksnäring och turism startas i Nätrradalen och framtidstron och ambitionerna är höga.